

Výroková a predikátová logika - cvičení 3

1. Zjistěte za použití jednotkové propagace, zda je následující Hornův výrok splnitelný. Pokud ano, najděte splňující ohodnocení.

$$(\neg p_1 \vee \neg p_3 \vee p_2) \wedge (\neg p_1 \vee p_2) \wedge p_1 \wedge (\neg p_1 \vee \neg p_2 \vee p_3) \wedge (\neg p_2 \vee \neg p_4 \vee p_1) \wedge (p_4 \vee \neg p_3 \vee \neg p_2) \wedge (\neg p_4 \vee p_5)$$

2. Bud' $maj_n : {}^3({}^n 2) \longrightarrow {}^n 2$ funkce majoranty po složkách. Množina $K \subseteq {}^n 2$ se nazývá mediánová, jestliže je uzavřena na maj_n . Ukažte, že K je mediánová právě tehdy když existuje výrok φ v 2-CNF (v n proměnných) takový, že $M(\varphi) = K$.

3. Mějme množinu prvovýroků $\mathbb{P} = \{p, q, r, s, t\}$ a teorii (nad $\mathbb{P}$) $T = \{r; p \rightarrow q\}$.

(a) Uveďte příklady výroků takových, že jsou v T pravdivé/ lživé/ nezávislé/ splnitelné/ ekvivalentní.

(b) Kolik má T modelů?

(c) Kolik existuje navzájem neekvivalentních formulí pravdivých v T ?

(d) Lze teorii T axiomatizovat jedním axiomem v DNF?

4. Bud' T teorie $\{p_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}), q_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}); i \in \mathbb{N}\}$ nad $var(T)$.

(a) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow p_j$ pravdivý v T ?

(b) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow (p_j \vee q_j)$ pravdivý v T ?

5. Rozhodněte, zda pro každou teorii T a výroky φ, ψ platí následující vztahy (případně je upravte tak, aby platily).

(a) $T \models \varphi$ nebo $T \models \neg\varphi$.

(b) $T \models \varphi \wedge \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ a $T \models \psi$.

(c) $T \models \varphi \vee \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ nebo $T \models \psi$.

(d) Jestliže $T \models \varphi$ a $\varphi \rightarrow \psi$ je tautologie, pak $T \models \psi$.

(e) Existuje výrok χ takový, že $T \not\models \chi$.

6. Dokažte nebo vyvráťte následující tvrzení, případně uveďte správné vztahy. Pro libovolné teorie T a S nad $\mathbb{P}$ platí:

(a) $S \subseteq T \Rightarrow \theta^{\mathbb{P}}(T) \subseteq \theta^{\mathbb{P}}(S)$,

(b) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cup S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cup \theta^{\mathbb{P}}(S)$,

(c) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cap S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cap \theta^{\mathbb{P}}(S)$.

7. Pomocí tablo metody dokažte následující výroky.

(a) $p \rightarrow (q \rightarrow p)$,

(b) $p \leftrightarrow \neg\neg p$,

(c) $\neg(p \vee q) \leftrightarrow (\neg p \wedge \neg q)$,

(d) $(p \rightarrow q) \leftrightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$,

(e) $(p \rightarrow (q \rightarrow r)) \rightarrow ((p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r))$.

8. Pomocí tablo metody nalezněte všechny modely následujících teorií.

(a) $\{(\neg p \vee q) \rightarrow (\neg q \wedge r)\}$,

(b) $\{\neg q \rightarrow (\neg p \vee q); \neg p \rightarrow q; r \rightarrow q\}$,

(c) $\{q \rightarrow p; r \rightarrow q; (r \rightarrow p) \rightarrow s\}$.

9. Pomocí tablo metody dokažte či nalezněte protipříklad.

(a) $\{\neg q; p \vee q\} \models p$,

(b) $\{q \rightarrow p; r \rightarrow q; (r \rightarrow p) \rightarrow s\} \models s$,

(c) $\{p \rightarrow r; p \vee q; \neg s \rightarrow \neg q\} \models (r \rightarrow s)$.